

Tietoa henkilötietojen käsittelystä – Leading wellbeing in Finnish comprehensive schools - Guiding policies and evidence-based practices

Tutkimuksessa kerätään henkilötietoja. Tämän selosteen tarkoitus on antaa tietoa käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään tutkimuksessa. Selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia rekisteröidyillä on.

Tutkimukseen osallistuminen ja henkilötietojen antaminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Helsingin yliopisto
Osoite: PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helsingin yliopisto

Hanna Saarinen, hanna.saarinen@helsinki.fi, p. 0408376734

2. Yhteyshenkilö ja vastuullinen tutkija

Yhteyshenkilö tutkimusta koskeissa asioissa:
Nimi: Hanna Saarinen
Tiedekunta/osasto/yksikkö: Kasvatustieteellinen tiedekunta
Osoite: PL 9
Puhelinnumero: 0408376734
Sähköpostiosoite: hanna.saarinen@helsinki.fi

Väitöstutkimuksen ohjaaja/vastuullinen tutkija:
Yliopistonlehtori, dosentti, Raisa Ahtiainen
Osoite: PL 9, 00014 Helsingin yliopisto
Puhelinnumero: +358 50 3182 186
Sähköpostiosoite: raisa.ahtiainen@helsinki.fi

3. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Helsingin yliopiston tietosuojavastaavaan saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuoja@helsinki.fi.

1.

4. Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Leading wellbeing in Finnish comprehensive schools - Guiding policies and evidence-based practices - tutkimuksen tavoitteena on selvittää perusopetuksen rehtoreiden käytäntöjä ja näkemyksiä hyvinvoinnin johtamisesta suomalaisissa peruskouluissa. Tarkoituksena on kartoittaa johtajien hyvinvoinnin johtamisen käsityksiä ja johtamiseen liittyviä tekoja sekä selkiyttää, millaiset toimet, rakenteet ja menettelytavat edistävät hyvinvoinnin johtamista. Tutkimus selvittää myös hyvinvointiin liittyvän tiedon merkitystä hyvinvoinnin johtamiselle.

Henkilötietoja käsitellään osana väitöskirjatutkimusta Helsingin yliopistolla. Tutkija vastaa aineiston käytännön hallinnasta kuten käsiteltävien tietojen minimoinnista, täsmällisyydestä sekä säilytysaikojen määräytymisestä ja asianmukaisten järjestelmien/sovellusten käyttämisestä. Käsitelyyn liittyvät riskit arvioidaan yhteistyössä ohjaajan kanssa. Yliopisto ohjaa ja tukee henkilötietojen käsittelyssä suunnittelusta lopullisen työn julkaisuun ja tarjoaa tarvittavan infrastruktuurin sekä välineet tutkimuksen toteuttamiseksi.

5. Mitä tietoja tutkimusaineisto sisältää

Tutkimusaineisto kerätään tutkimuksen ensimmäisessä vaiheessa tekstiaineistoina, joita ovat koulujen lukuvuosisuunnitelmat, opiskeluhoitosuunnitelmat ja tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Toisessa vaiheessa aineisto kerätään rehtoreilta elämysmenetelmään perustuvien tekstien avulla. Kerättäviin henkilötietoihin sisältyvät: nimi, sukupuoli, ikä, sähköpostiosoite, pohjakoulutus (ml. johtamiskoulutus), ammatillinen kokemus vuosina sekä yksikön nimi. Aineistoihin pääsy on salanasuojattua ja rajattua, minkä johdosta henkilötietoja keräävillä ohjelmilla on vain muutama ylläpitäjä. Siinä vaiheessa, kun tiedot yhdistetään varsinaiseksi tutkimusaineistoksi, henkilöiden tunnistamiseen liittyvät tiedot pseudonymisoidaan ja ne tallennetaan Helsingin yliopiston GDPR-yhteensopivaan ja salasanalla suojattuun digitaaliseen tallennustilaan. Myös tallennustiloihin pääsy on rajattu.

6. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Koulujen tai kuntien lukuvuosisuunnitelmat, opiskeluhoitosuunnitelmat ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat tallennetaan digitaaliselle salanasuojatulle alustalle. Tutkimukseen osallistuvat rehtorit tuottavat elämysmenetelmän kautta tekstejä. Tekstit tallennetaan digitaaliselle salanasuojatulle alustalle.

7. Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa ei käsitellä tietosuojasetuksen 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä (eli arkaluonteisia henkilötietoja).

8. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuus perustuu tutkimuksessa tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaiseen yleiseen etuun, jota täsmennetään kansallisen tietosuojalain (1050/2018) 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa:

- Tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaan käsittely on lainmukaista, kun käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi.
- Kansallisen tietosuojalain (1050/2018) 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa on täsmennetty yleisen edun mukaista käsittelyperustetta Suomen tutkimusjärjestelmän ja oikeusjärjestelmän olosuhteissa. Sen mukaan henkilötietoja saa käsitellä, jos käsittely on tarpeen tieteellistä tai historiallista tutkimusta taikka tilastointia varten ja se on oikeasuhtaista sillä tavoiteltuun yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen nähden.
 - Hallituksen esityksessä (He 9/2018 vp) on todettu, että säännös ei rajoittaisi niiden toimijoiden piiriä, jotka voisivat vedota tähän käsittelyperusteeseen. Henkilötietoja voisi säännöksen perusteella käsitellä luonnolliset henkilöt ja julkiset sekä yksityiset oikeushenkilöt.

Koska henkilötietojen käsittely perustuu tutkittavan suostumukseen, tutkittavalla on koska tahansa oikeus peruuttaa suostumuksensa. Suostumuksen peruminen ei vaikuta ennen peruuttamista suoritettujen käsittelyjen lainmukaisuuteen.

9. Tietojen vastaanottajat

Henkilötietoja sisältävä aineiston analysointi tapahtuu aina tutkimushankkeen tutkijan tai tutkimuksen ohjaajan toimesta. Henkilötietoja ei luovuteta Helsingin yliopiston Kasvatustieteellisen tiedekunnan ulkopuolelle.

10. Tietojen siirto Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä Euroopan talousalueen ulkopuolelle, niitä käsitellään ainoastaan EU:n alueella.

11. Automatisoitu päätöksenteko

Tutkimuksessa ei tehdä automaattisia päätöksiä, joilla on merkittävä vaikutus tutkittaviin.

12. Henkilötietojen suojaus

Tutkimusaineistoon sisältyviä henkilötietoja käsitellään ja säilytetään suojattuna niin, että ainoastaan niitä tarvitsevat henkilöt pääsevät tarkastelemaan tietoja. Tutkimuksessa kerätään tekstiaineistoja, joiden henkilötiedot anonymisoidaan. Tekstiaineistot arkistoidaan Helsingin yliopiston GDPRyhteensopivaan ja salasanalla suojattuun digitaaliseen tallennustilaan, joihin pääsyä on rajattu. Aineistoja analysoivat väitöstutkija ja tutkimuksen ohjaajat. Tutkimustuloksia raportoitaessa varmistetaan, ettei tutkimukseen osallistujaa voida tunnistaa. Suorat henkilötiedot siis poistetaan aineistosta ja korvataan pseudonyymillä.

Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavilla tavoilla:

- käyttäjätunnus ja salasana
- käytön rekisteröinti/lokitus
- kulunvalvonta

Manuaalista (esim. paperimuodossa tai muuten aineellisessa muodossa) olevaa aineistoa suojataan seuraavilla tavoilla: lukitussa tilassa, lukitussa kaapissa ja tilassa johon vain asianmukaisilla henkilöillä on pääsy.

Suorien tunnistetietojen käsittely:

Rekisterinpitäjä kerää henkilötiedot ilman suoria tunnistetietoja. Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa ja säilytetään erillään analysoitavasta tutkimusaineistosta

13. Henkilötietojen käsittelyn kesto tässä tutkimuksessa

Aineistojen yhdistämisen jälkeen suorat henkilötiedot poistetaan aineistosta ja korvataan pseudonyymillä.

14. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Alkuperäinen aineisto säilytetään 10 vuotta tutkimuksen aineistonkeruun päättymisen jälkeen. Tutkimusaineisto säilytetään tämän tutkimuksen tulosten luotettavuuden arvioimista sekä myöhempää, yhteensopivaa tieteellistä tutkimusta varten ilman suoria tunnistetietoja.

Tutkimusaineiston säilytys perustuu tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan b ja e alakohtiin. Kaikki tutkimuksessa kerätty arkistoidaan Helsingin yliopiston GDPRyhteensopivaan ja salasanalla suojattuun digitaaliseen tallennustilaan, joihin pääsyä on rajattu.

Tutkimusaineiston uudesta tutkimuskäytöstä lähetetään rekisteröidyille uusi tietosuojailmoitus, paitsi jos rekisterinpitäjä ei enää pysty tunnistamaan rekisteröityjä tutkimusaineistosta. Uudesta tutkimuksesta ei voida lähettää ilmoitusta rekisteröidyille myöskään silloin, jos tietojen toimittaminen olisi mahdotonta tai kohtuuttoman vaivalloista tai jos se estäisi tai vaikeuttaisi suuresti tutkimustarkoitusten saavuttamista (tietosuoja-asetuksen 14 artiklan 5 kohdan b alakohda).

15. Mitä oikeuksia rekisteröidyllä on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu yhteyshenkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- saada pääsy omiin tietoihin
- oikaista tietojaan
- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi
- rajoittaa omien tietojensa käsittelyä
- siirtää tiedot rekisterinpitäjältä toiselle

- vastustaa tietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa. Tilanteeseen vaikuttaa esimerkiksi se, millä perusteella henkilötietoja käsitellään.

Tarkempaa tietoa rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa löytyy tietosuojavaltuutetun verkkosivuilta: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Oikeuksista poikkeaminen

Tietosuoja-asetus ja Suomen tietosuojalaki mahdollistavat tietyistä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuresti käsittelyn tarkoitusten saavuttamista.

Tarvetta poiketa rekisteröidyn oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki
Vaihde: 029 56 66700
Faksi: 029 56 66735
Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi